

Κοινοβουλευτική Ομάδα

Λεωφ. Ηρακλείου 145, 14231 ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ,
τηλ.: 2102592213, 2102592105, 2102592258, fax: 2102592097
e-mail: ko@vouli.kke.gr, http://www.kke.gr
Γραφεία Βουλής: 2103708168, 2103708169, fax: 2103707410

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους Υπουργούς Δικαιοσύνης, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Οικονομικών

Θέμα: Για τις καθυστερήσεις και την ταλαιπωρία από την εφαρμογή λειτουργιών του «επιτελικού ψηφιακού κράτους» κατά τη σύνταξη συμβολαιογραφικών πράξεων

Το νέο επιτελικό ψηφιακό κράτος αποτελεί στρατηγική στόχευση του κεφαλαίου, την οποία υπηρετεί με προσήλωση η σημερινή κυβέρνηση της ΝΔ, όπως και η προηγούμενη του ΣΥΡΙΖΑ. Η ζωή αποδεικνύει ότι το επιτελικό ψηφιακό κράτος όχι μόνο δεν αναιρεί τον ταξικό αντιλαϊκό χαρακτήρα του αστικού κράτους, αλλά τον ενδυναμώνει, αναβαθμίζοντας τον εισπρακτικό μηχανισμό της φοροληστείας του λαού, ενισχύοντας κατασταλτικές λειτουργίες του, παρεμβαίνοντας ακόμα και στις συνδικαλιστικές οργανώσεις των εργαζομένων κ.ά. Εμβληματικό παράδειγμα είναι ο e-ΕΦΚΑ.

Ανάμεσα στις πλευρές του επιτελικού ψηφιακού κράτους, ξεχωρίζουν οι σχετικές εφαρμογές στην αστική δικαιοσύνη, στη λειτουργία των Κτηματολογικών Γραφείων και το σύστημα καταχώρισης εμπράγματων δικαιωμάτων, σε μια σειρά υπηρεσίες που σχετίζονται με τη σύνταξη συμβολαιογραφικών πράξεων. Η κατάσταση έχει κυριολεκτικά φτάσει στο απροχώρητο. Η σύνταξη μιας συμβολαιογραφικής πράξης έχει μετατραπεί σε έναν τεράστιο Γολγοθά για τους εργαζόμενους και τα λαϊκά στρώματα, για τους αυτοαπασχολούμενους συμβολαιογράφους με χαμηλά και μεσαία εισοδήματα, όπως και για τους εργαζόμενους σε συμβολαιογραφικές εταιρείες και γραφεία με όρους εντατικοποίησης. Είναι ενδεικτικά τα παρακάτω:

- Παρά τις διακηρύξεις για «συμβόλαιο με ένα κλικ», η πραγματικότητα είναι εντελώς διαφορετική. Η σύνταξη των συμβολαιογραφικών πράξεων έχει άμεσα συνδεθεί με τον φοροεισπρακτικό μηχανισμό του κράτους, με την προσπάθεια δημιουργίας βάσεων δεδομένων για την πολεοδομική κατάσταση των κτιρίων κ.ά., με αποτέλεσμα να απαιτείται η συγκέντρωση δεκάδων δικαιολογητικών για την εγκυρότητά τους (πιστοποιητικό πληρωμής ΕΝΦΙΑ, βεβαίωση μηχανικού για την ανυπαρξία αυθαιρεσιών, πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης, πιστοποιητικό περί μη οφειλής Τέλους Ακίνητης Περιουσίας στους δήμους, φορολογική ενημερότητα, ασφαλιστική ενημερότητα κ.ά.).

Η ταχύτητα συγκέντρωσης αυτών των δικαιολογητικών εξαρτάται από την κατάσταση σε μια σειρά κρατικές υπηρεσίες, όπως στα δικαστήρια, στις πολεοδομικές και φορολογικές αρχές κ.ά. Για παράδειγμα, η διεκπεραίωση των ηλεκτρονικών αιτήσεων για πιστοποιητικό περί μη δημοσίευσης διαθήκης από το Πρωτοδικείο Αθηνών, το οποίο αποτελεί γενικό αρχείο όλων των δημοσιευμένων διαθηκών στην χώρα, καθυστερεί συχνά για περισσότερο από μήνα. Το πιστοποιητικό αυτό είναι αναγκαίο σε κάθε είδους ενέργειες για την τεραίωση μιας υπόθεσης κληρονομίας (π.χ. λήψη σύνταξης χηρείας) και για τη σύνταξη της συμβολαιογραφικής πράξης αποδοχής κληρονομίας (ακόμα και για ένα αγροτεμάχιο πολύ χαμηλής αξίας).

- Η αποψίλωση των Τμημάτων Κεφαλαίου στις Εφορίες έχει οδηγήσει σε τεράστιες καθυστερήσεις στην διεκπεραίωση αιτήσεων, που παλιότερα μπορούσαν να ολοκληρωθούν αυθημερόν. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι οι δηλώσεις φόρου κληρονομίας, που παλιότερα ελέγχονταν επί τόπου και αυθημερόν από αρμόδιο υπάλληλο του Τμήματος, ενώ σήμερα είτε κατατίθενται στο Πρωτόκολλο της ΔΟΥ είτε αποστέλλονται

ηλεκτρονικά και ο έλεγχός τους καθυστερεί συχνά για μήνες (π.χ. εφορίες στην Αττική). Η αποψίλωσή αυτή δεν είναι τυχαία, αλλά συνδέεται με τους σχεδιασμούς κατάργησης των Τμημάτων Κεφαλαίου και σταδιακής ανάθεσης των σχετικών αρμοδιοτήτων και ευθυνών είτε σε συμβολαιογράφους είτε σε ιδιώτες.

- Η κατάθεση εγγράφων στα κτηματολογικά γραφεία του Ελληνικού Κτηματολογίου μέσω των αντίστοιχων ηλεκτρονικών εφαρμογών είναι προβληματική και ελλοχεύει κινδύνους. Ιδιαίτερα στην περίπτωση των συμβολαιογραφικών πράξεων μεταβίβασης, η κατάθεση των σχετικών εγγράφων προϋποθέτει μεν την πληρωμή του ανάλογου -υψηλού κατά κανόνα- τέλους, αλλά όχι τον άμεσο έλεγχο των πράξεων. Συχνά ο έλεγχος αυτός από τους αρμόδιους υπαλλήλους των κτηματολογικών γραφείων γίνεται μετά από μήνες, ο οποίος σε πολλές περιπτώσεις μπορεί να οδηγήσει στην απόρριψη της αίτησης καταχώρισης ή στην απαίτηση διορθώσεων στη συμβολαιογραφική πράξη. Υπάρχουν καταγγελίες ότι η έλλειψη δυνατότητας συμψηφισμού στο ηλεκτρονικό σύστημα πληρωμών οδηγεί συχνά στην πληρωμή των ίδιων τελών περισσότερες φορές, δημιουργώντας την ανάγκη για αίτηση επιστροφής χρημάτων κ.λπ.

Για τους παραπάνω λόγους, προτιμάται η κατάθεση των εγγράφων με φυσική παρουσία στα κτηματολογικά γραφεία και ο επί τόπου έλεγχός τους. Όμως, η υποστελέχωση των κτηματολογικών γραφείων διαμορφώνει μια αποκαλυπτική εικόνα του «επιτελικού κράτους» και του νέου χωροταξικού χάρτη των συγχωνευμένων κτηματολογικών γραφείων, περιλαμβάνοντας τις τεράστιες ουρές από τα χαράματα, τις καθυστερήσεις μηνών για την ολοκλήρωση της μεταγραφής κ.ά.

- Οι προωθούμενες αλλαγές για την έκδοση βεβαίωσης ΤΑΠ είναι το ίδιο αποκαλυπτικές. Με δεδομένη την αδυναμία των δήμων για την άμεση και ταχεία διεκπεραίωση των αιτήσεων λόγω της έλλειψης προσωπικού, προβλέπεται η αντικατάσταση της βεβαίωσης με το αποδεικτικό καταβολής εγγύησης στο 0,3% επί της αξίας του ακινήτου μέχρι την εξέταση και εκκαθάριση της αίτησης. Έτσι, πολλοί ιδιοκτήτες θα καλούνται να καταβάλλουν εγγύηση, ακόμα και εάν δεν έχουν οφειλές, περιμένοντας την επιστροφή της μετά από μήνες!

- Ο σχεδιασμός για την δημιουργία βάσεων δεδομένων με την πολεοδομική και εν γένει νομική κατάσταση των ακινήτων, μέσω της λεγόμενης ηλεκτρονικής ταυτότητας ακινήτου ως προϋπόθεση για τη σύνταξη συμβολαιογραφικής πράξης, έχει δημιουργήσει ένα νέο πρόσθετο και συχνά μεγάλο οικονομικό βάρος για τους μικροϊδιοκτήτες. Μάλιστα, για τα παλιά ακίνητα η όλη διαδικασία αποδεικνύεται δυσχερής και χρονοβόρα, με δεδομένες τις καθυστερήσεις εξυπηρέτησης σε πολεοδομικές υπηρεσίες.

Όλα τα παραπάνω είναι εντελώς ενδεικτικά και φανερώνουν ότι ψηφιοποίηση του αστικού κράτους αξιοποιείται για την έλλειψη προσλήψεων στο αναγκαίο και μόνιμο προσωπικό κρατικών υπηρεσιών ή την ανάθεση λειτουργιών του σε ιδιώτες μέσω ΣΔΙΤ, εργολαβιών κ.α., ενώ ταυτόχρονα ενισχύονται οι λεγόμενες γραφειοκρατικές αγκυλώσεις και καθυστερήσεις. Την ίδια ώρα υποθέσεις μεγάλου οικονομικού επενδυτικού ενδιαφέροντος προωθούνται ταχύτατα και κατά προτεραιότητα.

Παράλληλα, οι εργαζόμενοι και τα λαϊκά στρώματα, που χρειάζεται να διεκπεραιώσουν συναλλαγές τους με τις κρατικές υπηρεσίες, ταλαιπωρούνται υπέρμετρα και αναγκάζονται να βάζουν βαθιά το χέρι στην τσέπη. Οι αυτοαπασχολούμενοι επαγγελματίες αδυνατούν να αντεπεξέλθουν σε αντίστοιχα εμπόδια, σε εντατικούς ρυθμούς δουλειάς πίσω από έναν υπολογιστή.

ΕΡΩΤΩΝΤΑΙ οι κ. Υπουργοί τι μέτρα θα λάβει η κυβέρνηση, ώστε:

- Να προσληφθεί το αναγκαίο μόνιμο προσωπικό σε όλες τις κρατικές υπηρεσίες, στα δικαστήρια, σε Υποθηκοφυλακεία και Κτηματολογικά Γραφεία.

- Να απλοποιηθεί η σύνταξη των συμβολαιογραφικών πράξεων για τα Εργατικά και λαϊκά στρώματα.
- Να σταματήσει κάθε οικονομική επιβάρυνση των εργαζόμενων και λαϊκών στρωμάτων, που προκύπτει από το σχεδιασμό ψηφιοποίησης λειτουργιών του αστικού κράτους (π.χ. βάσεις δεδομένων για την ηλεκτρονική ταυτότητα των ακινήτων).

Οι Βουλευτές
Γκιόκας Γιάννης
Κομνηνάκα Μαρία
Παφίλης Θανάσης
Στολτίδης Λεωνίδας

